

BENCE LAJOS

Kolozsváros. Általunk is

(Szabálytalan jegyzőkönyvféle egy kolozsvári utazásról)

I.

„Kolozsváros olyan város...” dudorásztam
a vajdasági iskolai olvasókönyvben is szereplő bárgyú nótát, a mészárosról és virágjánosékról, mikor Ottóval, és a sztyeppék-puszták bozótharcosával, a Prezidenttel
felszálltunk a Déliben, a kincses városba induló bérelt buszra.

De a határon csak elakadtunk egy orosz finnugor rokonunk papírjai miatt, neki „csak” Magyarhonra vonatkozó vízuma volt, magyarázták a hozzáértők a buszon, meg hát „felháborító, hogy egy felelőtlen személy miatt késik az expedíciónk, de miután leszállították, mindenki fellélegezhetett...

Ahogy haladtunk az öt órára tervezett finnugor költők világtalálkozója nyitó előadására, OTTÓban és bennem is sokasodtak a kérdések, hányan jönnek el, s miként bonyolódik majd az ezer és többéves különletről,

a nyelvészek oly gyakran használt műszavával, széjjelfejlődésből fakadó, a nyelv szellemének összetartó erejére esetleg rácáfolva
– az EGY ősnyelvre visszavezethető rétegződés előtti időkből
– s mi maradt meg a XX. század által szétroncsolt agytekervényeinkben,

a mai metakommunikációt, szimbólumrendszerét is segítségül hívva – az összetartozásra utalókból, a lélek mélyrétegeibe található zúzalelékből, törmelékből...

II.

A város, a két látogatás közti négy évtized alatt megépült-megszépült, a kollégisták (Mókék) által szervezett anziksz után, mikor a Szent Mihály-templom és Mátyás szobrának ügye, a falurombolások előtti időszakban a „lebontsuk-nebontsuk?”

dilemmában, nem kevés ostobaságként elkönnyvelt némi szégyen és nosztalgia közepette...

III.

K. útitársunk büszkeségét és önérzetét fitogtatva, közeledésünket nehezen fogadta,

kibámulva busz ablakán a milliószor látott semmibe, legelők lejtőjét, itt-ott megjelenő bokros-magányos-fás vidéken nyugtatva unott tekintetét.

Aztán csak megérkeztünk a „mics” és a csípős leves elfogyasztása után a busz is

megemberelte magát, már csak akkor dőlt jobbra-balra, amikor éppen inni próbáltunk.

De a „névsorolvasásnál”, a regisztrációnál feltűnt a szervezők szemfülessége,

s hogy mi, európai finnugorok se érezzük magunkat elhagyatva,

A.-t, a portugál szakos, küllemében finnugor-afro-székely-latinát

küldték reánk vezetőnek, aki ezentúl „ott lógott” rajtunk,

komolyságunkat is veszélyeztetve, és a vele együtt járó keményebb

érvelést, a tudomány oltárát megszegyenítő, előadás-hanyagolásokkal, -kihagyásokkal, nem így a pálinkát

IV.

Ottóval a régi, még élő vajdaságiak ügyét is számba vettük, két reggeli már hagyományos, véletlen trikóelcserélés következtében, melyen az

Univerzal cég,

ki tudja hány éves ütött-kopott logója díszelgett, abszolút adekvát

méretben, régi jugó szokás és szabvány szerint, genetikailag

is igazodva a deklarált egységes elbíráláshoz és a mértékhez, ami

a nem csak a trikócsere után került megállapításra.

Ilyenkor mindig egy kupicával többet hajtottunk le,

hogy legalább semleges, megtisztítottnak vélt emlékezetünket formában tartasuk,

– s már amennyire lehetett! – a pálinkafogyasztást is

a krízisre való nosztalgia jegyében, a várható piaszúkös,

már-már elfeledett „redukciós” időkre gondolva.

S láss csodát, tüstént témát is váltottunk, a jelenből a múltba,

már halott vajdaságiakra, így pl. Cs. Simonra terelődött

az emlékezet, aki a '80-as években, ha a tapasztalatom nem csal,

már „ellenzékinek tartott bánáti költőként, az elárverezett faluja

„siratóénekeseként emlegettek”, aki még krigliből

itta saját fájáról szedett eperpálinkáját, mára mi már csak kupicából az üresjáratokat

szóval-fecsegéssel pótolandó, spórolásra fogott szilvát...

Hát változik a világ, változik – mondogattuk, s cuccogtunk is hozzá, vett néha erőt rajtunk az egykedvű kishitűség – aztán egy újabb kupica lehajtásával, csak-csak megfutamodásra kényszerítettük a rossz előjelű előérzetünket...

Amikor a kolozsvári „vicinális-expressz” berobogott a Keletibe, már régen feleadtük a határon való hosszabb veszteglés és szándékos huzavona miatti bosszúságot, s szinte boldogan, a „hazatérés örömevel”,

egyszerre mondtuk: találkozunk a következő háborúban! – a búcsú pillanatára tartogatott szilvóriumillattal teli üveg utolsó cseppjeit, az újabb Veszprém és Lendva irányába történő „szétszórátás” újabb állomásán...

Találkozunk, röppent át rajtunk, ha jövőbe átnyúló „jövőre” is bekerülünk a csapatba, s lesz-e, aki fel tudja mérni, hogy a költőkre kihelyezett találkozóból, s mint a méhek, szedegetvén a sok szép emléket, s az élményekből ne csak az uráli idők és a későbbi (nyelvi) szanaszéjjel fejlődés tényei rögzüljenek, maradjanak meg az utókornak, jobb híján, általunk (is)...

REKAMIÉ I., akril, olaj, vászon, 100×110 cm, 2014